

המוקד להגנה הפרטית

HAMOKED Center for the Defence of the Individual

هموكيد - مركز الدفاع عن الفرد

תאריך: 10.3.2011

בתשובה נא לציין: 67755

בנד

לכבוד
רכז/ת הוועדה הבין-משרדית לעניינים הומניטאריים
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול
רח' מסילת ישרים 6
ירושלים

כבוד יו"ר הוועדה,

הנדון: **בקשה לקבלת רישיון ישיבה בישראל**
עבור גב' _____ דרכון _____
ובתה _____, מחוסרת מעמד, ילידת 2006

בשם מרשתי, הגב' _____, דרכון _____, הריני לפנות אליכם בעניין הסדרת מעמדה ומעמד בתה הקטינה בישראל, מן הטעמים ההומניטאריים שיפורטו להלן. מצ"ב ייפוי כוח.

הקדמה

1. פנייה זו עוסקת במקרה קשה והומניטארי ביותר. מקרה של מסכת אלימות, התעללות, הגבלה חמורה של חירות אישית וחופש תנועה. מקרה של אישה אשר במשך שנים ארוכות, סירב בעלה להסדיר את מעמדה בישראל, כחלק מרצונו לשלוט בה, להצר את צעדיה ולכלוא אותה בביתו. מקרה של אמא לשלושה ילדים קטינים, ילידי ישראל, ילדים של תושב קבע במדינת ישראל, אשר סבלו אף הם מנחת זרועו של אביהם.
2. המדובר באישה בעלת אומץ יוצא דופן, אשר הצליחה להוציא עצמה ממעגל האלימות אליו נקלעה ופנתה למשטרה להתלונן על בעלה המכה. בזכות תלונתה ועדותה, הוגש כתב אישום כנגד הבעל האלים, ודינו נגזר לחמישה חודשי מאסר. כיום, הגיעה העת שהרשויות בישראל יסייעו לאישה אמיצה זו, אשר הצליחה לעמוד אל מול האלימות ולומר: "לא עוד".

3. בפתח הדברים יוער, כי מרשתי שוהה בישראל ללא שום מעמד חוקי וכן ללא שום תעודה מזהה מקורית ותקפה. מסמכיה מוחזקים בידי חמה, אביו של בעלה, אשר מסרב להעבירם אליה.

בתמיכה לעובדות שביסוד בקשה זו, מוגשים בזאת המסמכים הבאים:

תצהירה של מרשתי, המסומן א.

דו"ח של העובדת הסוציאלית סג'א עבדאלרמאן מלשכת הרווחה בסילוואן, ירושלים, המסומן ב.

הצהרת תובע, בקשה למעצר עד תום ההליכים המשפטיים, כתב אישום מתוקן, פרוטוקול דיון בבית משפט השלום בירושלים וגזר דין בת"פ 10-10-38906, המסומנים ג 1-5.

סיפורה של

4. מרשתי, _____ (להלן: _____ או _____) נולדה בירדן ביום 4.5.1983 להורים ירדניים. בשנת 2000 פגשה _____ את בעלה דהיום, _____, תושב ישראל, הנושא ת"ז מספר _____ (להלן: _____ או הבעל). דודתו של _____ הכירה בין השניים ושידכה ביניהם. בני הזוג נישאו בחוזה נישואין ביום 18.10.2000 בירדן. לאחר הנישואין, נכנסה _____ כמוזמנת של בעלה לישראל, וקיבלה אשרת תייר.

5. מסיבת הנישואין של בני הזוג התקיימה בשנת 2001, בירושלים. אימות הנישואין הישראלי נערך ביום 30.11.2008. מאז נישואיהם, התגוררו בני הזוג בדירה בבניין השייך למשפחתו של הבעל ב_____, בירושלים.

צילום העמוד הראשון של דרכונה של _____ מצ"ב ומסומן ד.

חוזה הנישואין הירדני של בני הזוג מצ"ב ומסומן ה.

אימות הנישואין הישראלי של בני הזוג מצ"ב ומסומן ו.

6. במשך השנים נולדו לבני הזוג 3 ילדים: _____, יליד 2002; _____, ילידת 2003 ו_____, ילידת 2006. _____ ו_____, נרשמו כתושבים, _____ - לא נרשמה.

צילום תעודת הזהות של הבעל, בה מופיע שמו של הילד _____ בלבד, מצ"ב ומסומן ז.

האלימות

7. משך שנות מגוריה בירושלים, סבלה _____ מאלימות קשה מצד בעלה וכן מצד חמה, _____ (להלן: החם). היה אלים גם כלפי הילדים, בעיקר כלפי _____.

8. כך, מספרת _____ כי _____ היה אלים כלפיה במשך השנים, תופעה שהלכה והתמירה עם הזמן. שיאה של האלימות הפיזית נגדה היה בחודש אוקטובר 2010, כאשר _____ הכה אותה, שבר את ידה והותיר אותה כמעט מחוסרת הכרה על הרצפה ללא יכולת לזוז.

9. אלימותו של _____ באה לידי ביטוי גם בשבירת רכוש בבית, בצעקות ובהרמת קול. _____ מתארת כי היה שובר רהיטים וטלפונים וצועק עליה ועל הילדים.
10. ההתעללות ב_____ הייתה לא רק פיזית אלא גם נפשית. _____ השתמש בעובדה כי _____ חסרת מעמד בארץ כדי להלך עליה אימים. כאשר _____ הייתה אומרת שתלך למשטרה להגיש תלונה נגדו, _____ היה עונה לה שאין לה מעמד ושלא תוכל להגיש תלונה במשטרה. הוא גם אמר שבשל העובדה ש_____ חסרת מעמד, הוא יוכל להשאיר את הילדים אצלו והיא לא תוכל לראותם. עניין הסדרת המעמד הפך לכלי בידיו של _____, שסירב להסדיר את מעמדה של _____ בהליך איחוד משפחות. המשמעות בפועל של סירובו הייתה הפיכת ביתם לבית סוהר, ממנו פחדה _____ לצאת בשל החרדה מפני מעצר וגירוש מן הארץ.
11. כאמור, גם חמה של _____ היה מתעלל בה. _____ מספרת כי היה מאיים עליה ומכה אותה ואת ילדיה. בחודש אוקטובר 2010 הכה אותה חמה מכות קשות, שהותירו חבורות בכל גופה.
12. _____ היה אלים גם כלפי ילדיו. הוא היה מכה את חסן עוד כשחסן היה קטן מאוד. כל דבר קטן היה יכול להיות סיבה למכות: רעש, בכי, תלונות, ריב בין הילדים. _____ היה מפליא בחסן את מכותיו, פעמים רבות באמצעות צינור מים בו היה חובט בגופו של הילד, ומותיר על גופו חבלות וצלקות. לפעמים, האלימות הייתה מגיעה לרמה כזו שהשכנים היו שומעים את שמתרחש בבית, ומגיעים לעזור לילד.
13. באוקטובר 2010 הגיעה האלימות לשיא. כמתואר, חמה של _____ היכה אותה קשות. לאחר מכן גם _____ הכה אותה ושבר את ידה. הוא הכה גם את זינה, שישבה מול המחשב, הפיל אותה מהכיסא ושבר את המחשב. הוא אמר ל_____ שתצא מהבית, שתלך ולא תחזור.
14. באותו לילה הלכה _____ לתחנת המשטרה מרחב מוריה בשכונת תלפיות שבירושלים, והגישה תלונה נגד _____.
- אירועי האלימות מתוארים בכתב האישום המתוקן המצורף לבקשה כנספח ג 5.
- דיווח כוונות של המרכז למצבי חירום מהלילה בו התקשרה _____ למוקד המשטרה מצ"ב ומסומן ח.
- אישור על הגשת התלונה במשטרה מצ"ב ומסומן ט. האישור מתאר תלונה בעניין: אלימות, תקיפה הגורמת לחבלה של ממש, היזק לרכוש במזיד, תקיפת אחראי על חסר ישע וגרימת חבלה ותקיפה הגורמת לחבלה של ממש – בן זוג.
15. יום למחרת, נסעה _____ יחד עם שוטרים (בגייפ של המשטרה) ונציגי הרווחה לבית ב_____, בכדי לקחת משם את הילדים על פי צו בדבר אמצעי חרום לפי סעיף 11 לחוק הנוער (טיפול והשגחה). קצינת משטרה בשם זוהרה עטיה, אשר קיבלה את תלונתה של _____ ואף נסעה לבית, תיארה בפני הח"מ את המקרה של _____ כקשה ביותר, ואת היום בו נסעו לקחת את הילדים מן הבית כמפחיד מאוד (במילותיה, "הלב היה במכנסיים"). לאחר שהוציאו את הילדים מהבית, השוטרים צילמו את פנים הדירה, בה הכל היה שבור.

- הצו בדבר אמצעי חירום מצ"ב ומסומן י. בצו כתוב כי שלושת הקטינים חווים אלימות קשה בתוך המשפחה על ידי האב ועולה חשד כי נשקפת סכנה לחייהם.
16. בסיוע לשכת הרווחה של סילוואן, פונו _____ והילדים למקלט לנשים מוכות. _____ נשארה במקלט במשך שבוע בלבד, בשל הזדקקותה לטיפול רפואי, בגין מחלה עליה יפורט בהמשך. _____, חסן וזינה נשארו במקלט במשך חודש וחצי, עד סוף חודש נובמבר 2010.
17. כשיצאה _____ מן המקלט, שכרה דירה ב_____, בסיוע כלכלי של אביה. חוזה שכירות בין _____ לבעל הבית מצ"ב ומסומן יא.
18. אך הסיוט לא נגמר. מיום הגשת התלונה נעצר הבעל ושהה בכלא, אך גם כשהיה בכלא העביר אליה מסרים מאיימים דרך משפחתו, כולל איומי רצח. _____ לא יכולה לחזור לחיות עם בעלה. היא יודעת שאלימותו תהיה עוד יותר קשה מזו שנקט בה לפני כליאתו. היא חשה חרדה עצומה לשלומה ולשלום ילדיה.
19. בעת שהייתה במקלט נמסר ל_____ על ידי עובדי המקלט כי בעלה יישאר בכלא לשנה. לאחרונה, נמסר לה כי בעלה ישוחרר ביום 1.3.2011. ביום 27.1.2011 נגזר דינו של _____ לחמישה חודשי מאסר בפועל, אך אף גורם לא טרח ליידע את _____ בדבר מועד שחרורו.
20. לאור תחושת הסכנה העמוקה לה ולילדיה שחשה _____ עם שחרורו של _____ מהכלא, יום לאחר השחרור הגישה _____ בקשה לצו הגנה זמני על פי חוק למניעת אלימות במשפחה, בבית המשפט לענייני משפחה בירושלים. באותו יום, 2.3.2011, התקבלה החלטת בית המשפט, לפיה התמלאו התנאים למתן הצו שכן יש חשש לאלימות כלפי המבקשים. על כן, הוציא בית המשפט צו האוסר על המשיבים להיכנס לביתה של _____ ולהתקרב אליו מרחק הנופל מ-100 מטר ממנו. כמו כן אסר בית המשפט על _____ לשאת נשק. החלטת בית המשפט בה"ט 4883-03-11 מצ"ב ומסומנת יב.
21. יצויין, כי ל_____ מונה עו"ד מטעם הלשכה לסיוע משפטי, לשם טיפול בתביעתה למשמורת, אפטרופסות נוספת ומזונות אישה וקטינים. אישור על כך צורף לתצהירה.

מחלתה של

22. _____, ילידת 2006, סובלת מחוסר דם מולד (אנמיה) וזקוקה לטיפול עירווי דם פעם בשבועיים. ריפוי מחלתה יתאפשר על ידי השתלת מח עצם, ו_____ מועמדת להשתלה כזו. אישור של ד"ר אקר מהמחלקה להמטולוגיה אונקולוגיה ילדים בביה"ח הדסה אודות מחלתה מצ"ב ומסומן יג.
23. בשל העובדה ש_____ זקוקה לטיפולים קבועים ותכופים בבית חולים, היא הוצאה מהמקלט בו שהו אמה, אחיה ואחותה כעבור שבוע מיום הגעתם לשם, והועברה על ידי שירותי הרווחה לטיפולם של סבה וסבתה, הוריה של אביה.
24. העובדה של_____ אין מעמד מקשה עליה מאוד בכל הקשור בטיפולים של_____. היא לא יכולה ללכת עמה לבית החולים, משום שאין לה תעודה מזהה או אשרת שהייה בארץ. היא

לא יכולה לעבוד, ולכן לא יכולה לשלם על הטיפולים. מתוך דאגה לבתה, ורצון שתקבל את הטיפול הרפואי לו היא כה זקוקה, חתמה _____ בלית ברירה על מסמך המאפשר לחמיה לקבל אפוטרופסות על _____ כדי שיכולו לטפל בה. כיום, לחמה ולחמתה של _____ יש אפוטרופסות זמניות על _____, והיא נמצאת אצלם רוב ימי השבוע.

25. אם לא די בכך שחוסר המעמד של _____ אינו מאפשר לה לשמש כאם לבתה, ללוות אותה לטיפולים הרפואיים שלה ולגדלה בביתה, הרי שמציאות החיים האכזרית מעמידה אותה בפני דילמה קשה עוד יותר. חמה של _____, אצלו נמצאת _____ רוב ימות השבוע, מכה את _____, בשל העובדה שהיא מרטיבה במיטתה. יצויין, כי לדבריה של _____, חתם חמה על מסמך בו התחייב שלא להכות את _____, כנראה כתנאי לקבלת האפוטרופסות. _____ נותרת חסרת אוניס בסיטואציה מזוועה זו, בה היא אינה מסוגלת לספק לבתה את צרכיה, והאדם שכן מספק אותם מתעלל בה ומהלך עליה אימים ופחד.

26. בעלה של _____ מצא גם הוא דרך להתעלל ב_____. הוא מסרב להסדיר את מעמדה של הילדה במשרד הפנים, לדבריו בגלל מחלתה. _____ מאשים את _____ במחלתה של הילדה, ואמר שבתור עונש לא ירשום אותה. כך, נותרה _____ ללא מעמד בעולם, וללא ביטוח בריאות מוסדר ומובטח (יצוין, כי דרך שירותי הרווחה קיבלה _____ "מספר זמני" המאפשר לה לקבל שירותים רפואיים עד סוף השנה הנוכחית, אולם כלל לא ברור אם וכיצד תחודש זכאות זו).

טיפול הרשויות ב _____ וילדיה

27. העובדה כי _____ מחוסרת מעמד בארץ השפיעה על האופן בו רשויות החוק טיפלו במקרה שלה ושל ילדיה. להלן נפרט, כיצד המערכות אשר אמורות לתמוך ולסייע לאשה מוכה, רק הגבירו את חוסר האונים והפחד שלה.

28. ראשית, כחלק מיישום **חוק נפגעי עבירה**, תשס"א-2001 (להלן: **החוק**), "משטרת ישראל מפעילה מערכת ממוחשבת למתן מידע שוטף לנפגעי עבירה על התקדמות ההליך הפלילי. המערכת כוללת מידע על הגורם המטפל בתיק בכל שלב, האם הוחלט להגיש כתב אישום או לסגור את התיק, מועדי הדיונים בבית המשפט, תוצאת ההליך הפלילי, מידע על מאסר הנאשם ועוד. המידע ניתן באמצעות הטלפון או האינטרנט, לפי קוד וסיסמא הניתנים לנפגע העבירה בתחנת המשטרה". (מתוך אתר משרד המשפטים, בכתובת:

<http://www.justice.gov.il/MOJHeb/YeutzVehakika/NosimMishpatim/MishpatPili/NifgeiAvera/Avera.htm>.

_____ לא קיבלה קוד כזה בעת הגשת התלונה. בשיחה של הח"מ עם השוטרת עטיה, התברר שלא ניתן לתת קוד לאנשים ללא תעודת זהות. מכך עולה שלא רק חסרי מעמד בארץ, אלא כל בעל אשרה שאינו מחזיק בתעודת זהות ישראלית לא יוכל לממש את זכויותיו כנפגע עבירה.

29. גם בעת שהות במקלט לא עודכנה _____ כראוי. במהלך שהותה במקלט נאמר לה ש _____ נעצר ונכלא "לשנה ויום". לא נאמר לה אם ומתי הוגש כתב אישום נגדו, האם הוכרע דינו ומה היה גזר הדין. _____ גם לא עודכנה במה שאירע בעקבות הגשת תלונתה לאחר שעזבה את

המקלט. כל זאת, בניגוד גמור לזכויותיה כנפגעת עבירה, המוסדרות בחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001.

30. מעט לאחר שהחל הטיפול ב_____ במוקד להגנת הפרט, נודע לה כי _____ משתחרר מהכלא ביום 1.3.2011. מביורר שערכה הח"מ עם המשטרה ועם הפרקליטות, התברר שבזמנו הוגש נגד _____ ואביו כתב אישום בתיק פלילי אשר קיבל את המספר 10-10-38906.

המסמכים הרלוונטיים מתוך תיק זה צורפו בפתח בקשה זו.

31. לאור כל המתואר לעיל, פנתה הח"מ ביום 2.3.2011 לעו"ד יפעת גפן מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי), האחראית על יישום חוק זכויות נפגעי עבירה. הח"מ ביקשה לדעת אילו צעדים נעשו בכדי לממש את זכויותיה של _____ על פי החוק.

פניית הח"מ לעו"ד גפן מצ"ב ומסומנת יד.

32. ביום 6.3.2011 השיב עו"ד שמואל הרבסט, הפרקליט אשר טיפל בתיק הפלילי, לפנייה הנ"ל. על פי תשובתו של עו"ד הרבסט, היה ניסיון להשיג את _____ אך במשטרה נמסר לפרקליטות כי _____ כבר אינה שוהה במקלט. יוער, כי מדובר בתשובה מתמיהה לאור העובדה ש _____ והילדים היו בטיפול רשויות הרווחה עוד מליל הגשת התלונה (הם אלו אשר העבירו את _____ והילדים למקלט), ועל כן ניתן היה לברר דרכם היכן _____ נמצאת והיכן נמצאים ילדיה, ילידי ישראל, תושבי ישראל, נפגעי עבירה גם הם.

תשובתו של עו"ד הרבסט מצ"ב ומסומנת טו.

33. עינינו הרואות שבשעתה הקשה ביותר, נותרה _____ בחוסר וודאות וחוסר אונים. זאת, בניגוד גמור לחובותיה של מדינת ישראל כלפי נשים נפגעות אלימות. האם באמת משנה הדבר, ש _____ חסרת מעמד בישראל, שלא באשמתה? האם אכן, כפי שעולה מאופן הטיפול בה ובילדיה, חייהם שווים פחות?

34. הנה כי כן, סיפורם של _____ וילדיה הוא סיפור קשה ביותר. להלן, נתווה את הרקע התיאורטי והמשפטי לבקשתה של _____ לקבל מעמד בישראל עבורה ועבור בתה.

נשים מוכות – רקע תיאורטי

35. תופעת אלימות בן הזוג (IPV- Intimate Partner Violence) הינה תופעה חברתית ותיקה ומוכרת, אך היא נחקרה באופן מעמיק ומקיף רק בעשורים האחרונים. בניגוד לתפיסה המקובלת, אלימות כלפי נשים במשפחה אינה אמצעי ליישוב קונפליקטים אלא אמצעי להשגת שליטה. באמצעות הפעלת אלימות מסוגים שונים, מנסה הגבר לשלוט על תחומי חיים שונים של האישה, להכניעה ולהצר את צעדיה.

36. בעשור האחרון, הורחב המושג "אלימות" מעבר לאלימות פיזית. גם תופעות של אלימות מילולית, התעללות רגשית ופסיכולוגית, אלימות מינית, הרס של רכוש משותף ואלימות כלכלית (קרי, למשל, שליטה על הוצאות האישה ועל חשבון הבנק שלה) נחשבות היום תופעות אשר מטרותן להשיג שליטה על האישה, להפחיד אותה ולהכניעה.

With No Place to Turn: Improving Legal Advocacy for Battered Immigrant Women, Leslye E. Orloff, Deena Jang, Catherine F. Klein, 29 Family Law Quarterly, 313, 1995-1996,

37. נשים מוכות עוברות תהליך המכונה "תופעת הקורבנות". במסגרת תהליך זה, במערכת יחסים של השפלה ודיכוי, מאבדת האישה את העצמיות שלה ואת היכולת להגדיר מיהי. אישה במצב כזה מתקשה להביע את צרכיה ורצונותיה והיא מתקשה לעמוד אל מול גורמים משמעותיים בחייה, כמו בנק, בית ספר, רופא, מנהל בעבודה ועוד.

38. עולמן הרגשי של נשים נפגעות אלימות מאופיין בכמה תופעות פסיכולוגיות וחברתיות מרכזיות. נשים נפגעות אלימות חוות ניתוק ובידוד חברתי, תסמינים פוסט טראומטיים, רגשי בושה, האשמה עצמית, תחושת דה-הומניזציה, דיכאון ושחזור הקורבנות.

39. למערכות יחסים אלימות יש מספר דפוסי דינאמיקה משותפים. דפוס מרכזי הינו "חוסר אוניס נלמד", אשר מתאר את המצב אליו מגיעה האישה כאשר היא חווה פעמים רבות אלימות בלתי צפויה ובלתי עקבית מצד הגבר. בשל העובדה שהאלימות אינה צפויה ואינה ניתנת למניעה, המוטיבציה של האישה להתאמץ ולמנוע את האלימות פוחתת והיא מפסיקה להגיב אליה. אישה שמגיעה למצב של חוסר אוניס נלמד מתקשה לתכנן מהלכים ולארגן את חייה, היא מפסיקה ליזום ולשנות את מצבה. זוהי אחת הסיבות המרכזיות בגינן נשים מוכות מתקשות לעזוב את בן-זוגן האלים.

40. דינאמיקה של אלימות מתמשכת מאופיינת גם בצמידות טראומטית. מדובר בסיטואציה בה בני הזוג צמודים סביב הטראומה של האלימות, באופן דומה ליחסי שובה-שבוי. בני הזוג תלויים זה בזה לשם חיזוק דימוים העצמי.

למחקרים אודות תופעות פסיכולוגיות וחברתיות המאפיינות נשים מוכות, ר' :

Intimate Partner Violence and Women's Physical, Mental, and Social Functioning, Amy E. Bonomi, PhD, MPH, Robert S. Thompson, MD, Melissa Anderson, MS, Robert J. Reid, MD, PhD, David Carrell, PhD, Jane A. Dimer, MD, Frederick P. Rivara, MD, MPH, *Am J Prev Med* 2006;30(6);

Mental and Physical Health Effects of Intimate Partner Violence on Women and Children, Jacquelyn C. Campbell PhD, RN, FAAN, Linda A. Lewandowski PhD, RN, *Psychiatric Clinics of North America* - Volume 20, Issue 2 (June 1997);

Psychological Intimate Partner Violence: The Major Predictor of Posttraumatic Stress Disorder in Abused Women, Maria Angeles Pico-Alfonso, *Neuroscience and Biobehavioral Reviews* 29 (2005) 181-193.

ייחודם של המקרים של נשים מוכות זרות

41. כפי שעולה מן המתואר לעיל, בנוסף לטראומה הפסיכולוגית העצומה אשר יוצרת מערכת יחסים אלימה, חווה האישה המוכה קשיים חברתיים ורגשיים משמעותיים. **במקרה בו האישה המוכה היא גם מהגרת ממדינה זרה, אשר בן זוגה הוא אזרח או תושב מקומי, נוצרים קשיים נוספים ומורכבויות ייחודיות.**

42. נשים מהגרות, ובעיקר נשים אשר מהגרות לבד לארץ זרה בכדי לחיות עם בן זוגן, מנותקות בדרך כלל ממשפחתן ומעגל חבריהן. כלומר, נשים מהגרות חוות מלכתחילה בידוד משפחתי וחברתי. במצב בו האישה המהגרת היא גם אישה מוכה, היא הופכת מבודדת עוד יותר. משפחה בה מתקיימת מערכת יחסים אלימה היא מלכתחילה, ברוב המקרים, משפחה מנותקת מהסביבה, אשר הקשרים שלה עם הסביבה דלים מאוד. **אישה מהגרת, הנמצאת במערכת יחסים אלימה, חווה בידוד כפול.**

43. בנוסף לבידודה החברתי, מחקרים מראים כי הסבירות שנשים מוכות מהגרות יפנו לעזרה (רשמית או בלתי רשמית) נמוכה משמעותית מהסבירות שנשים מוכות שאינן מהגרות יפנו לעזרה. הסיבות לכך הן תרבותיות, משפטיות ונסיבתיות (אי ידיעת השפה, אי היכרות עם המוסדות הרלוונטיים ועוד). כמו כן, מהגרים נמנעים באופן כללי מפנייה למערכת המשפט, בשל רתיעה מאינטראקציה עם מוסדות המדינה, במיוחד כאלו העוסקים במעמד.

44. כידוע, לבני זוג זרים של ישראלים אין זכות קנויה ועצמאית לרכישת מעמד בארץ, ועל בן הזוג הישראלי להסדיר את מעמד זוגתו הזרה. כאמור, מניע מרכזי לאלימות כלפי אישה הוא רצון בשליטה. העובדה כי מעמדה של האישה תלוי בנכונותו של הגבר להסדירו, הופכת את האישה לתלויה בחסדי הגבר, ומוסיפה עוד נדבך למערכת היחסים האלימה. הגבר האלים משתמש בעניין המעמד בכדי לשלוט באישה ולהפחידה: הוא מתביא את הדרכון שלה, מאיים שלא ילך עמה למשרד הפנים להסדיר את מעמדה, משמיד את מסמכי ההגירה שלה, מאיים שיפסיק את הקשר ויודיע על כך למשרד הפנים- דבר שיביא לגירושה מן הארץ.

45. צורות נוספות של אלימות בן זוג כלפי אישה זרה יכולות להיות הגבלת יצירת קשר עם חברים מקומיים, הגבלת לימוד השפה (ועל כן – הגברת התלות בגבר), שליטה כלכלית (מניעת גישה לחשבונות בנק ולכסף המשותף) וניצול חוסר הידע וההיכרות עם המערכות המקומיות, כגון מערכת המשפט (למשל, שכנוע האישה לבטל תלונה במשטרה בנימוק שאינה "יודעת איך דברים עובדים").

לפירוט ותיאור המחקרים אודות ייחוד המקרים של נשים מוכות מהגרות, ר' :

Violence Against Immigrant Women: The Roles of Culture, Context, and Legal Immigrant Status on Intimate Partner Violence Anita Raj, Jay Silverman, *Violence Against Women*, Vol. 8 No. 3, March 2002 367-398

46. גם בית המשפט העליון בישראל הכיר בכך, כי במקרה של נשים מוכות זרות, קיימים חסמים נוספים המונעים מהאישה להתלונן :

בית המשפט קמא ציטט את שנאמר בע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], מפי השופטת פרוקצ'יה, כי " ... במסגרת המשפחה ... מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא עניין מורכב וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה, הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה". **אוסף, כי במקרה דנא גם מדובר בבת זוג שבמקורה אינה בת המקום והארץ, והקושי מתעצם.**

(ע"פ 7844/09 **חוסין נ' מדינת ישראל**, פורסם בנבו, פסקה ו').
ההדגשות הוספו, (ד.נ.).

סיפור האלימות: המקרה של

47. במקרה של _____, אנו רואים רבות מהתופעות שתוארו לעיל. בעלה נקט באמצעים רבים כדי להשיג שליטה מלאה בה, מאלימות פיזית נגדה ונגד הילדים, דרך שבירת חפצים והרמת קול וכלה באיומים והפחדות. הבעל השתמש באופן אכזרי בעובדה כי _____ חסרת מעמד בארץ כדי להגביר את שליטתו בה, להפחיד אותה ולהפוך אותה לתלויה בו ובחסדיו. הוא הפך את הבית – לכלא. במשך עשר שנות שהותה בישראל, _____ כמעט ולא יצאה מן הבית ומשכונת מגוריה.

48. אין ספק: הצעד בו נקטה _____ באותו הלילה באוקטובר 2010 היה צעד אמיץ ביותר: צעד של פנייה לרשויות האכיפה, חרף הפחד והחרדה האופייניים לאישה מוכה שנוקטת באקט כזה; צעד של סירוב להיכנע להפחדות ולאיומים של בעלה. מן האומץ הרב שנדרש לנקיטת צעד כזה, אפשר ללמוד גם על חומרת המצב בו הייתה נתונה _____. אכן, באותו לילה, כלו כל הקיציץ.

הסדרת מעמדן של נשים מוכות בישראל

יש להדגיש, ולחזור ולהדגיש, כנורמה חברתית, כי אין לנקוט באלימות כלפי אישה באשר היא אישה, וזאת כדי להגן על זכויות האדם שלה. העותרת טענה לזכויותיה לחיי משפחה. לטעמי, לאור הדברים לעיל, יש להגן בראש ובראשונה על זכותה לחיים ושלמות הגוף. במקרים כגון אלו לא ניתן להתעלם מן הביזוי, ההשפלה והכאב שנגרמים לקורבנות של אלימות בכלל, ואלימות במשפחה בפרט. **בעבירות אלימות במשפחה קיימת פגיעה חמורה בכבוד האדם. פגיעה בכבוד האדם עומדת בניגוד לתפיסות היסוד החוקתיות של החברה הישראלית על פי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. תפיסות אלו מחייבות אותנו בכבודו של אדם באשר הוא אדם, בשוויון זכויות לנשים ובהוקעה מכל וכל של כל אלימות וכל פגיעה בגופו של אדם באשר הוא אדם, אישה באשר היא אישה.**

(עת"ם (ת"א) 1118/08 **ג'ורגט עמר נ' שר הפנים**, פורסם בנבו, פסק דין מיום 30.3.2008; עמוד 10; להלן: **עניין עמר**. ההדגשות במקור, (ד.נ.).

49. "נוהל הטיפול בהפסקת הליך מדורג להסדרת מעמד לבני זוג של ישראלים כתוצאה מאלימות מצד בן הזוג הישראלי" (נוהל 5.2.0017א) (להלן: **הנוהל**), נקבע לאחר הצטברות של מקרים בהם ההליך המדורג של בנות זוג זרות הנשואות לישראלים הופסק עקב ניתוק קשר הנישואין בין בני הזוג, לאחר שבן הזוג הישראלי נקט באלימות כלפי בת הזוג הזרה. מטרת הנוהל הייתה לאפשר לבנות הזוג הזרות לקבל מעמד עצמאי בישראל, ללא תלות בבעליהן, כדי שהן לא יימנעו מלהתלונן על בני זוגם האלימים מחשש שיגורשו עם הפסקת ההליך המדורג (עת"ם י-ם) **שם-טוב נ' שר הפנים**, פורסם בנבו, פסקה 6).

50. מעגל התלות והאלימות המיוחד נשים זרות בהליך המדורג והצורך הנובע מכך בהתוואת נוהל להסדרת מעמדן על ידי המשיבים הוסבר בדו"ח "נשים מוכות המגורשות מהארץ בעקבות הפסקת הליכי התאזרחותן" שחובר על ידי אורי טל ממרכז המחקר והמידע בכנסת ופורסם ב-22.5.06 (להלן: **הדו"ח**), לפיו:

מכיוון שניתוק הקשר בין בני הזוג גורם להפסקת הליך ההתאזרחות של האשה הזרה, גם אם הסיבה לניתוק הקשר היא אלימות מצד בן הזוג הישראלי, היא חוששת להתלונן נגד בן זוגה האלים ומעדיפה להישאר עמו... הבעל יכול לנצל את זכותו להפסיק את הליך ההתאזרחות של אשתו בכל עת. הדבר גורם לתלות של האשה בבן זוגה הישראלי כל תקופת ההתאזרחות.

(עמ' 4-3 לדו"ח).

51. לסיכום המליץ הדו"ח:

לעגן בנהלים את המדיניות בפועל של משרד הפנים בנוגע להפסקת הליך ההתאזרחות, כך שהוא לא יופסק אם חלפו יותר ממספר שנים מסוים מתחילת ההליך והוכח בבית-המשפט שבן הזוג הישראלי אכן נקט אלימות. עיגון העניין בנוהל ברור עשוי לשחרר את האשה הזרה המוכה מהתלות בבן זוגה כמתואר לעיל.

(עמ' 5 לדו"ח. ההדגשות הוספו, נ.ד.).

52. יתרה מכך. הרציונאל של הנוהל הינו להגשים את חובתה של מדינת ישראל, כמדינה דמוקרטית, לעשות כל שלאל ידה במיגור תופעת האלימות נגד נשים. יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת דורנר בע"פ **בוחבוט נ' מ"י**, פ"ד מט(3) 647, 655:

אם כל חטאת אינה תגובת הייאוש של קורבן ההתעללות, אלא שתיקת החברה, החל באלה היודעים על מסכת ההתעללויות ואינם מדווחים על כך, וכלה ברשויות שאינן מתערבות במידה הדרושה. מחקרים רבים הראו כי אדישותה של החברה והתעלמותה ממעשי האלימות בחוג המשפחה מאפשרים התפתחות דינמיקה של אלימות גוברת והולכת, המסתיימת במוות - לרוב מות האישה בידי הבעל, ולעתים מות הבעל האלים מידי האישה המוכה.

53. רציונאל זה, בדבר האינטרס הציבורי במיגור תופעת האלימות, הוכר לאחרונה כרציונאל העומד בבסיס הנוהל:

כשלעצמי אני סבורה שלאור חשיבות האינטרס הציבורי במיגור תופעת האלימות כלפי נשים... והעובדה כי לא מדובר במקרי אלימות חריגים אלא לצערנו בתופעה הפושה בחברתנו – אכן היה מקום בעיגון השיקולים בנוהל.

(עע"ם 8611/08 זולדי נ' שר הפנים, פורסם בנבו, פסק דין מיום 27.2.2011).

תחולת הנוהל במקרה דנן

54. כל הרציונאלים העומדים בבסיס הנוהל שרירים ותקפים גם במקרה בו בני הזוג לא לקחו חלק בהליך המדורג. יתרה מכך: כאשר הסיבה שבת הזוג הזרה הינה מחוסרת מעמד בארץ נעוצה בסירובו של בעלה הישראלי להסדיר את מעמדה, כחלק מן האלימות שנקט נגדה, הרציונאלים של הנוהל מתקיימים שבעתיים.

55. במקרה כמו זה של _____, הדרישה כי בני הזוג ייקחו חלק בהליך המדורג כ"תנאי כניסה" לגדרי הנוהל, מעניקה כוח נוסף לגבר האלים והמתעלל. היא הופכת את הגבר לנושא הזכות, במקום את האישה, תוך כדי איון זכויותיה היסודיות של האישה כאדם. ואילו, בית המשפט העליון קבע, כי כאשר משרד הפנים מפעיל את שיקול דעתו הרחב בענייני כניסה לישראל ומעמד בה, עליו לזכור את העובדה כי בני אדם מהגרים הינם תכלית לעצמם, ואין משרד הפנים רשאי לנהוג בבני אדם מהגרים רק כמושאים לזכויותיהם של אחרים:

גישה זו (ההופכת מהגרים למושאים לזכויותיהם של אחרים, נ.ד.), כאמור לעיל, אינה עומדת במבחן חוקתי, משעקרון המידתיות אינו מתקיים בה. היא אף אינה עומדת במבחן מוסרי, שהרי בני-אדם לעולם עומדים כתכלית וערך בפני עצמם.

(בג"ץ 4542/02 עמותת "קו לעובד" נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, פסק דין מיום 30.3.2006, סעיף 60 לפסק דינו של השופט לוי (להלן: עניין קו לעובד)).

56. בפרשת קו לעובד נדונה סוגיית ה"כבילה" של מהגרים למזמינים, "ספונסרים" ישראלים. הסדר הכבילה יצר תלות של המהגר במזמינו הישראלי, כך שעזיבת המזמין הייתה כרוכה בסנקציה של אובדן המעמד החוקי בישראל. בפסק דינו, פסק בית המשפט העליון, כי "הסדר הכבילה למעסיק" אינו חוקי. המעסיקים, כך נקבע, ניצלו את תלותם של העובדים בהם בכדי לפגוע בזכויותיהם:

לא נכחד כי נגד עיניהם של בעלי הסמכות ניצבו שיקולי-נגד כיבדי-מישקל - שיקולים של סדר טוב ושל הצורך למנוע ניצול לרעה של ההיתר לשהות בארץ - ואולם כיצד זה שנעלם מעיניהם כי בהסדר שהם קובעים חורצים הם עמוקות בכבודם של העובדים הזרים כבני-אנוש? והרי כל אדם - גם אם זר הוא בקהלנו - זכאי לכבודו כאדם. כסף ניתן לחלוקה. כבוד אינו ניתן לחלוקה בגרעינו. כך הוא בכבודם וכך הוא בחירותם של העובדים.

... כלימה תכסה את פנינו בראותנו כל אלה, וכיצד נחריש. כיצד זה שנשכחה מאיתנו הילכת הגר והרי טבועה היא בגוף תורת ההומניזם של היהדות בכל הדורות: 'וְגַר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם.' (שמות כב, כ). ופירש רש"י: 'כל לשון

גר, אדם שלא נולד באותה מדינה אלא בא ממדינה אחרת לגור שם. הכינון רש"י דבריו לענייננו? וכפירושו של א.ש. הרטום: "וגר" - איש נוכרי השוכן בתוך עם ישראל שאין לו ידידים וקרובים אשר יבואו לעזרתו בשעת הצורך. השיווה הכתוב נגד עיניו את העובדים הזרים? ועוד הורתה אותנו התורה: "וְגֵר לֹא תִלְחֹץ וְאֲתָם יְדַעְתֶּם אֶת נַפְשׁ הַגֵּר כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם." (שמות, כג, ט). "ואתם ידעתם את נפש הגר", כך מודיעה אותנו התורה. ופירש רש"י: "את נפש הגר - כמה קשה לו כשלוחצים אותו. האמנם ידענו את נפש הגר? אתמהה.

(שם, סעיף 4 לפסק דינו של המישנה לנשיא (בדימו') חשין).

57. דברים אלה יפים גם לענייננו. אל לה למדינת ישראל לתת יד לאלימות של הבעל נגד אשתו, בנותנה לו "כלי נשק" בדמות הסירוב להסדיר את מעמד האישה. אל לה למדינת ישראל לשתף פעולה עם האלימות, ולדרוש מן האישה עמידה בתנאים שלא היו בשליטתה, אלא היו גלגול נוסף של אלימות בעלה נגדה. העובדה כי מעמדה של _____ לא הוסדר אינה באשמתה, כמו גם אלימותו של בעלה נגדה.

58. הנה כי כן, יש לראות ב_____ כמי שעומדת בדרישות הנוהל, שכן אין שום ספק שהיא עומדת בתנאי המהותיים.

59. הצורך להסדיר את מעמדה של אישה מוכה, בת זוג של ישראלי אשר לא פעל למען הסדרת מעמדה, הוכר כבר בעניינה של גב' תופחה אבו חמדייה, אשר תואר בעת"ס (ב"ש) **עמותת רופאים לזכויות אדם נ' שר הפנים** (פורסם בנבו, להלן: **עניין אבו חמדייה**).

בשל חשיבות הדברים, פסק הדין מצ"ב במלואו ומסומן טז.

60. בעניין אבו חמדייה מדובר היה בעותרת, ילידת חברון, אשר נישאה לתושב ואזרח ישראל מתל שבע. העותרת הייתה אשתו השנייה של בעלה בנישואין ביגמיים, ולכן לא הוסדר מעמדה. העותרת שהתה בארץ ללא היתר במשך 14 שנים, ובמרוצת השנים נולדו לה ולבעלה שישה ילדים. העותרת הייתה קורבן לאלימות קשה מצד בעלה, וגם היא, כמו _____, נמלטה עם בנותיה למקלט לנשים מוכות. בסופו של דבר, התגרשה העותרת מבעלה.

61. חרף העובדה כי לא הוחל בעניינה נוהל איחוד משפחות, בשל הנישואין הביגמיים, ולכן העותרת לא עמדה בתנאים של הנהלים העוסקים בהפסקת ההליך המדורג, הסכים משרד הפנים להעלות את עניינה לוועדה הבינמשרדית לעניינים הומניטאריים.

62. העתירה נדונה לאחר שבישיבת הוועדה הבינמשרדית הוחלט לדחות את בקשתה של העותרת. בית המשפט בפסק דינו, מתח ביקורת קשה על הפעלת שיקול הדעת של הוועדה:

אכן, הנימוקים המיוחסים ע"י המשיבים בס' 9 הנ"ל לתגובתם, יש בהם – ברמת הנוהלים המקובלים – כדי להצדיק לכאורה את החלטת הסירוב לבקשת העותרת.

נישואיה לבעלה לשעבר בשנת 93' היו נישואין ביגמיים, בעלה לשעבר [אזרח ישראל] לא הגיש מעולם בעניינה בקשה לאיחוד משפחות, ומאז כניסתה לישראל [בשנת 93'] היא שוהה בה שלא כחוק וללא היתר.

על אף זאת, איני מוצא בהחלטת הועדה הבינמשרדית, ואף לא בתגובת המשיבים, את ההתייחסות הנדרשת לסיטואציה הקיצונית בחריגותה המתעוררת בעניין העותרת דנן, וביתר פירוט בעניין ששה ילדיה הקטינים שארבעה מהם במשמורת, אשר כולם אזרחי ישראל מכח אזרחותו של אביהם.

משמעות החלטת הסירוב בעניין העותרת מעלה מתוכה מניה וביה את שאלת גורלן של ארבעת בנותיה הקטנות [הקטנה שבהן בת 5 שנים] המצויות בחזקתה.

הרחקת אמן של ארבע הילדות אל מחוץ לגבולות ישראל, תותיר את ארבע הילדות-הקטינות והקטנות ללא הורה לשומרן ולגדלן.

לא נתברר כל עיקר מתוך החלטת הסירוב, ואף לא מתוך נימוקי המשיבים בכתב התגובה, מה יעלה בגורלן של ארבע ילדות רכות בשנים אלו, שכאמור כולן אזרחיות המדינה.

האם אביהן מוכן לגדלן? ואם אכן כן – האם מסוגל וכשיר הוא לגדלן?

ואם אבי הילדות אינו מוכן או אינו מסוגל לכך – האם קיימת מסגרת מוסדרת שתסכון לכך?

האם אכן ראוי בכלל להחליט על הרחקת האם מישראל, תוך השארת ארבע הילדות הקטנות למסגרות חוץ משפחתיות?

האם לא נדרש מהרשות הבוחנת בקשתה של העותרת לרשיון ישיבה, לבחון בד בבד עם החלטה זו את השלכותיה ותוצאותיה המיידיות על חיי ארבע ילדותיה הקטנות, גורלן, נפשן ועתידן? או שמא כטענת ב"כ המשיבים בטיעוניה בע"פ, הפתרון המוצע במקרה כזה הוא כי ארבע הילדות הקטנות – אזרחיות ישראל – ילכו אחר אמם המורחקת מהארץ אל עיר הולדתה חברון ברש"פ?

ייחודה של הסיטואציה שבפנינו, הינה בקשר ההדוק והבלתי נמנע שבין החלטת הרשות בעניין בקשתה של העותרת עצמה לבין תוצאותיה מרחיקות הלכת על גורלן, נפשן וטובתן של ארבע בנותיה הקטינות והקטנות בשנים.

אילו הייתה העותרת בגפה, לא היה מקום להסס בצדקת החלטת הרשות לסרב את בקשתה, וזאת בשל כל אחד מהנימוקים שניתנו ע"י המשיבים בתגובתם.

אולם, משתוצאת ההחלטה הינה כה מרחיקת לכת על גורלן ונפשן של ארבע ילדותיה הקטנות של העותרת, לא ניתן לטעמי להסתפק בהחלטת הועדה כפי שהיא, מבלי שבחנה את השלכות הבקשה שהובאה בפניה לעניין גורלן של הילדות, היכן יגדלו, ואצל מי וכיצד תתקיימנה משתורחק אמן-העותרת מישראל.

(שם, סעיפים 6-7 לפסק הדין, ההדגשות הוספו, נ.ד.).

63. נזכיר שוב, כי במקרה של _____, בניגוד לעניין אבו חמדייה, לא הייתה מניעה חוקית לכניסתה להליך המדורג, אלא סירובו של בעלה לכך. לכן, אילו הייתה _____ בגפה, נראה שעדיין היה מקום לדון בבקשתה למעמד. על אחת כמה וכמה, כאשר היא מטופלת בשלושה

ילדים קטנים, ילידי ישראל, אשר אחת מהן חולה וזקוקה לטיפולים רפואיים תכופים והשתלת מוח עצם.

64. בעת"ם 2743/09 **פלונית נ' משרד הפנים** (לא פורסם, פסק דין מיום 26.1.2010) התייחס בית המשפט לחובתו של משרד הפנים לסטות, במקרים מסוימים, מהוראות הנוהל, בכדי להגשים את הרציונאליים שעומדים בבסיס אותו הנוהל:

נוהל אלימות ככל נהל המתווה את התנהלותו של המשיב ושל כל רשות מקומית הינו בבחינת הנחיות פנימיות אשר מטרתן, כפי ששמן מעיד עליהן, הוא להנחות את הרשות בקבלת החלטותיה ולהתוות את מסגרת קבלת ההחלטות שלה באופן שיהיה בהיר, שוויוני וסביר. אלא שנהליה של רשות אינם מיועדים להחליף את שיקול דעתה של הרשות, ובהינתן המקרה המתאים, תהיה מחויבת הרשות לסטות מהנחיותיה, לעיתים דווקא מתוך מטרה לשמור על מטרתן... "נוהל אלימות" נשוא עתירה זו קובע את האופן בו צריך משרד הפנים לפעול שעה שנטענת טענת אלימות על ידי בן זוג זר, וזאת על אף קטיעת ההליך המדורג להתאזרחותו. עצם קיומו של הנוהל מעיד על כך שהמשיב עצמו סבר כי קיומה של אלימות מצד בן הזוג הישראלי כלפי בן הזוג הזר מהווה נימוק כשלעצמו במקרים מסוימים שלא להפסיק את ההליך המדורג. הסיבה לכך, לדידי, ברורה. קיומה של אלימות עשוי להעיד על פער כוחות משמעותי בין בן הזוג הישראלי לבן הזוג הזר, ועל תלות קשה בבן הזוג האלים. במערכת יחסים בה קיימים פערי כוחות שכאלו קיים חשש מובנה כי בן הזוג הישראלי ינצל את תלותו של בן הזוג הזר בו ויחזיק בו כ"שבוי" נוכח יכולתו להפסיק את ההליך המדורג ולפגוע בזכויותיו. הנוהל נועד להגן על בן הזוג הזר מפני כוחו הרב של בן הזוג האלים, והוא מעביר מסר חברתי ברור בעניין הזה.

הקריטריונים המפורטים בנוהל נועדו כאמור להתוות את שיקול הדעת של המשיב והגיונם ברור.... אלא שאני סבורה כי עמידה כה דווקנית על המועדים הקבועים מתעלמת מנתונים נוספים העולים מכתבי הטענות וחוטאת למטרת נהל אלימות כמפורט לעיל.

(שם, פסקאות 25-27, ההדגשות הוספו, נ.ד.).

65. הנה כי כן, לאור הרציונאליים העומדים בבסיס הנוהל, לאור הפסיקה הברורה בעניין, ובעיקר לאור סיפורם הקשה של _____ וילדיה, ברי כי יש מקום להעניק לה מעמד בישראל, אשר יאפשר לה לחיות ללא פחד, לגדל ולפרנס את ילדיה בביטחון, לשקם את חייה וחיי ילדיה ולחיות עמם חיים נורמאליים.

אחרית דבר

66. מאז נישואיה והגעתה לארץ, היו חייה של _____ סיוט, פשוטו כמשמעו. באומץ רב, התחילה _____ להוציא את עצמה מן התופת בו הייתה נתונה, אך היא זקוקה לסיוע וליווי של הרשויות במדינת ישראל. היא זקוקה להסדרת מעמדה, כדי שתוכל לגדל את ילדיה בביטחון ובשלווה. היא זקוקה להגנה.

67. בתה של _____, _____, זקוקה להסדרה דחופה של מעמדה. כבת של תושב ישראל, אשר נולדה בישראל וחייה כאן מאז היוולדה, אין ספק בזכאותה למעמד בארץ, חרף סירובו של אביה לרשום אותה.

68. רק שילוב של הסדרת מעמדה של _____ והסדרת מעמדה של _____ יאפשר ל _____ לטפל בבתה כראוי, כי רק כך תוכל _____ לקבל חזרה את החזקה על בתה.

69. יוער הברור מאליו: אילו היה בעלה של _____ מסדיר את מעמדה כמתאפשר על פי חוק, הייתה _____ מחזיקה כיום כבר באשרת תושב קבע. עובדה זו הייתה מאפשרת לה גם להסדיר את מעמדה של _____, בלי להיות תלויה בחסדיו של _____.

לאור כל האמור לעיל, מתבקשת הוועדה הנכבדה להעניק מעמד תושבות ל _____ ול _____ בישראל. מוכנה, כמובן, בכל עת, להופיע בפני הוועדה ולביא בפני חבריה את סיפורה.

בכבוד רב,

נועה דיאמונד, עו"ד

לוט:
ייפוי כוח
נספחים א-טז